

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ IHRA

“Καταπολέμηση του αντισημιτισμού, της διαστρέβλωσης και της άρνησης του Ολοκαυτώματος στο ψηφιακό πεδίο”

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ Βίκτωρα Ισαάκ Ελιέζερ*

(Ιωάννινα, 7 Οκτωβρίου 2022)

Ας ξεκινήσουμε από το γεγονός ότι σήμερα, 77 χρόνια μετά το Ολοκαύτωμα, οι Εβραίοι αποτελούν μόλις το 2% του πληθυσμού των ΗΠΑ και το 0,2% του παγκόσμιου πληθυσμού. Λογικά αυτό σημαίνει ότι ο εντοπισμός τους θα απαιτούσε ιδιαίτερη προσπάθεια. Κάθε χρόνο όμως, οι Εβραίοι είναι ο Νο. 1 στόχος των εγκλημάτων μίσους που οφείλονται στο θρήσκευμα. Γιατί; **Μα γιατί οι φορείς του αντισημιτισμού υιοθετούν και διακινούν μια από τις πιο ανθεκτικές και θανατηφόρες θεωρίες συνωμοσίας στην ανθρώπινη ιστορία.** Και εάν ο Γκαίμπελς είχε στη διάθεση του το διαδίκτυο, η πορεία του πολέμου θα ήταν ίσως διαφορετική, η πορεία της ανθρωπότητας θα ήταν διαφορετική.

Η φαντασίωση της «εβραϊκής κυριαρχίας» είναι απίστευτα εύπλαστη, γεγονός που την κάνει απίστευτα ελκυστική. Εάν οι Εβραίοι είναι υπεύθυνοι για κάθε αντιληπτό πρόβλημα, τότε η θεωρία από φαντασίωση εύκολα μετατρέπεται σε ερμηνευτική ανάλυση του προβλήματος. Και χάρη σε αιώνες υλικού που αποδίδει τα δεινά του κόσμου στους Εβραίους, οι θεωρητικοί συνωμοσίας που εναγωνίως αναζητούν έναν αποδιοπομπαίο τράγο, αναπόφευκτα ανακαλύπτουν ότι το αόρατο χέρι του καταπιεστή τους ανήκει σε έναν αόρατο Εβραίο.

Η πανδημία του κορονοϊού Covid 19 έχει αφήσει ανεξίτηλο το αποτύπωμα της στην ανθρωπότητα που θρηνεί εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς,

Επρόκειτο για έναν πόλεμο που στη σχεδόν τριετή διάρκειά του για πρώτη φορά ίσως, άνθρωποι δεν αφαιρούν ζωές συνανθρώπων τους, σώζουν ζωές....

Και όμως...

Ανήμερα της Πρωτομαγιάς του 2020 το πρωί, πήγα, θυμάμαι, σε ένα κατάστημα γνωστής αλυσίδας μικρογευμάτων και διανομής καφέ, Περίμενα υπομονετικά, τη σειρά μου, λόγος βιασύνης δεν υπήρχε, και έγινα μάρτυρας διαφορετικών απόψεων: «Δεν έχετε καταλάβει τίποτε, δεν υπάρχει κορονοϊός,

τον Μητσοτάκη τον έβαλαν οι Εβραίοι να πάρει τα μέτρα για να μας γυρίσουν στη κρίση και να βγάλουν οι τράπεζες τους λεφτά. Ωπα, λέω, εδώ είμαστε... για να ακούσω τη συνέχεια... «Και για αυτούς που πέθαναν, ο Μητσοτάκης φταίει;» ρωτάει κάποιος άλλος που μάλλον τον Μητσοτάκη ήθελε να υπερασπιστεί, παρά να αντιπαραθέσει αντίθετη άποψη στην «Εβραϊκή συνωμοσία». «Ιός υπάρχει και υπάρχει παντού, σε όλη την Ευρώπη και σε όλο το κόσμο» παρεμβαίνει ένας άλλος «αναλυτής».

Το φαινόμενο δεν περιορίζεται στη συνάθροιση των «αναλυτών» του καταστήματος μικρογευμάτων της Αθήνας. Ο άνθρωπος, που ο τ. Αμερικανός πρόεδρος Τραμπ διόρισε ως εκπρόσωπο τύπου του υπουργείου υγείας, ο Michael Caputo, κατηγορήσε τον Ντέιβιντ Ρότσιλντ ότι «είναι ένας υβριδικός ελιτιστικός σφιγκτήρας του οποίου η οικογένεια επιθυμεί τον έλεγχο. Αυτός είναι ένας λόγος για τον οποίο συνεχώς λείπει ψέματα για τον Πρόεδρο Τραμπ". Και επειδή ο λαϊκισμός σχεδόν πάντα συμμαχεί και με τη βλακεία, ο οικονομολόγος της Νέας Υόρκης Ντέιβιντ Ρότσιλντ, που ασκεί σκληρή κριτική στον Αμερικανό πρόεδρο, ουδεμία σχέση έχει με την γνωστή οικογένεια Ρότσιλντ στην Ευρώπη.

Την Πρωτομαγιά του 2022, ο ρωσικός αντισημιτισμός αποκαλύφθηκε ξανά, αυτή τη φορά από τον υπουργό εξωτερικών Σεργκέϊ Λαβρόφ, ακολουθώντας τη γνωστή τακτική της συνωμοσιολογίας που υιοθετούν τα "Πρωτόκολλα των σοφών της Σιών", που πρωτοκυκλοφόρησαν στη τσαρική Ρωσία. «Ο Χίτλερ είχε εβραϊκό αίμα», υποστήριξε ο Ρώσος υπουργός σε δηλώσεις του στην Ιταλική τηλεόραση, ο "θύτης" ταυτίζεται με τα "θύματα", για να απονομιμοποιηθεί ηθικά η Εβραϊκή καταγωγή του Ουκρανού προέδρου και να καταγγελθεί ως υπερασπιστής του ναζισμού.

«Οι μεγαλύτεροι αντισημίτες είναι Εβραίοι», συνέχισε ο κύριος Λαβρόφ για να αποδείξει ότι ο Ζελένσκι μπορεί να είναι και Εβραίος και αντισημίτης. **Με άλλα λόγια, οι Εβραίοι διακρίνονται από ένα αυτοκτονικό σύνδρομο, να προκαλούν, να πλήττουν, να δολοφονούν οι ίδιοι τους εαυτούς τους!** Πάσχουν από ένα αυτοκαταστροφικό σύνδρομο, κατά τον Ρώσο υπουργό! Αυτό πλέον ξεπερνά τα όρια του παραλογισμού και θέτει σε κίνδυνο την ευημερία των 180.000 Εβραίων που ζουν ακόμη στη Ρωσία.

Οι ηγέτες του λαϊκισμού επανακάμπτουν δριμύτεροι... Στις χώρες που ήδη κυβερνούν, προσπαθούν να αποδώσουν ευθύνες σε τρίτους παράγοντες, αποποιούμενοι των δικών τους ευθυνών για την μη έγκαιρη λήψη μέτρων προστασίας του πληθυσμού της χώρας τους. Και εκεί όπου λαϊκιστές ηγούνται της αντιπολίτευσης, ανυπομονούν να καταγγείλουν στη κοινωνία ότι η κυβέρνηση υπηρετεί συμφέροντα τρίτων και οδηγεί εκατομμύρια ανθρώπους στην απελπισία και στην ανέχεια. Η συνωμοσιολογία και ο λαϊκισμός εξαπλώνονται με ραγδαίους ρυθμούς, ακριβώς όπως η πανδημία του Covid 19, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μόνο που ενώ η πανδημία ένωσε τους ανθρώπους απέναντι σε έναν εχθρό που δεν διαχωρίζει ηλικίες, φύλλο, χρώμα, φυλή ή θρησκεία, η συνωμοσιολογία και ο λαϊκισμός διχάζουν τις κοινωνίες, δημιουργούν αποδιοπομπαίους τράγους, στηρίζονται στα στερεότυπα, διασπείρουν το μίσος και ενθαρρύνουν τη βία. Όσο λοιπόν η λογική της κοινής αντιμετώπισης της πανδημίας κατόρθωσε να δαμάσει θρησκευτικούς φανατισμούς, να καταλαγιάσει τα πάθη και να παραμερίσει την εμπάθεια, τόσο ο παραλογισμός του λαϊκισμού αναπαράγει συκοφαντίες, δημιουργεί ψεύτικες προσδοκίες στους απελπισμένους πολίτες και ενθαρρύνει τον φανατισμό.

Απέναντι στο λαϊκισμό, πολιτική ηγεσία, μέσα ενημέρωσης και κοινωνία οφείλουν να υψώσουν τείχος σύνεσης, σωφροσύνης και ευθύνης. Και κυρίως να μην αφήσουν χώρο για τη δημιουργία αποδιοπομπαίων τράγων από εκείνους που στηριζόμενοι στα στερεότυπα, αλλά και στην ανοησία, εύκολα μπορούν εκκολάψουν, ξανά, αυγά του φιδιού...

(1) «Ελεύθερη Ώρα», 24/4/20

(2) «Εφημερίδα των Συντακτών» 28/3/2020

(3) “Jerusalem Post”, 24/4/2020

Σήμερα δε που ο αντισημιτισμός δεν είναι δημοφιλής σε κάποιους κύκλους της Ευρωπαϊκής αριστεράς, κάποιοι επιλέγουν να ευθυγραμμισθούν με την εξτρεμιστική παλαιστινιακή προπαγάνδα και αναπαράγουν στο διαδίκτυο τα «αντισιωνιστικά» συνθήματα τους, ισχυριζόμενοι ότι δεν είναι αντισημίτες αλλά αντισιωνιστές.

Η επιλογή να ταυτίζονται η Ισραηλινή κυβέρνηση, ο Ισραηλινός στρατός με το ναζιστικό καθεστώς και τους ναζί, τότε ναι, αυτό είναι αντισημιτισμός. Η σχετικοποίηση του Αουσβιτς, του τόπου που εκατομμύρια Εβραίοι βρήκαν φρικτό θάνατο , με τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης των Παλαιστινίων στη Γάζα, ναι είναι αντισημιτισμός. Γιατί η ταύτιση του Ισραήλ με τους ναζί, με το «απόλυτο κακό», δεν είναι τίποτε άλλο παρά η απογύμνωση ολόκληρης της Ισραηλινής κοινωνίας από κάθε ηθική αξία προκειμένου να απονομιμοποιηθεί το ίδιο το δικαίωμα ύπαρξης της . Και αυτό είναι αντισημιτισμός. Χωρίς ναι μεν αλλά... Είναι αυτό που εύστοχα περιγράφει ο Αντρέ Ταγκιέφ ως «εβραιοφοβία».

Αν δεν βρούμε τρόπο να αντιμετωπίσουμε τα συνωμοτικά ρεύματα του αντισημιτισμού, που απειλούν να ξεπεράσουν την κοινωνία μας, μπορεί να βρεθούμε όμηροι των ίδιων των ιδεών που τον εμπύχωσαν. Επιτρέψτε μου σε αυτό το σημείο να υπογραμμίσω τη σημαντική απόφαση του ανωτάτου δικαστηρίου της Ισπανίας ότι το μπιϊκοτάζ εναντίον του Ισραήλ συνιστά «πράξη διάκρισης που παραβιάζει τα βασικά δικαιώματα».

Ο αντισημιτισμός απειλεί τον πυρήνα των αξιών μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να τεθεί τέρμα στην ανοχή του μίσους και του ρατσισμού, είτε στρέφεται εναντίον των Εβραίων είτε εναντίον οιασδήποτε μειονότητας που ζει ανάμεσά μας.

Είμαστε μάρτυρες μιας ρητορικής μίσους που εύκολα μεταλλάσσεται σε άσκηση βίας και δολοφονικές επιθέσεις. Θύματα αυτής της ρητορικής μίσους και της βίας δεν είναι μόνο οι Εβραίοι. **Ξεκινάνε εναντίον των Εβραίων αλλά δεν σταματάνε στους Εβραίους.**

Η δημοκρατία, όπως διαμορφώθηκε στην Ευρώπη μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ανέχεται κάθε ιδεολογία και κάθε συλλογική κίνηση, ακόμη και εκείνες που επιδιώκουν την κατάλυσή της. Όμως ποια είναι τα όρια αυτής της ανοχής;

Η απόφαση της Ελληνικής Δικαιοσύνης που ορίζει ένα νεοναζιστικό μόρφωμα ως εγκληματική οργάνωση, απονομιμοποιεί ακριβώς τη νεοναζιστική κοσμοθεωρία που υπονομεύει τη δημοκρατία. **Πρόκειται για μια ιστορική απόφαση** που δεν αφορά μόνο στην Ελλάδα, αλλά σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οριοθετεί, δηλαδή, τα όρια της ανοχής της δημοκρατίας απέναντι σε εκείνους που ασκούν βία εναντίον φυλετικών ή θρησκευτικών μειονοτήτων, εναντίον διαφορετικών ανθρώπων που δεν υπηρετούν την «Ανωτερότητα» της δικής τους φυλής, τον «Εθνικοσοσιαλισμό», την «Τελική Λύση», που επέβαλλε και εφάρμοσε ο Αδόλφος Χίτλερ. Δυστυχώς χθες μέσα σε αίθουσα Ελληνικού Δικαστηρίου, εν ενεργεία δικηγόρος, συνήγορος καταδικασθέντος για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση δεν δίστασε να σηκωθεί από τη θέση του για να χαιρετήσει όρθιος με το γνωστό ναζιστικό χαιρετισμό. Αυτό σημαίνει ότι δεν τελειώσαμε με το ναζισμό, όπως πολύ ορθά επεσήμανε στη χθεσινή του ομιλία ο γεν. γραμματέας θρησκευμάτων Γιώργος Καλαντζής.

Μόνο το 2021, πάνω από 3,5 εκατομμύρια αντισημιτικές αναρτήσεις ανέβηκαν σε διαδικτυακές πλατφόρμες, ενώ μόνο το 25% των αναφερόμενων αντισημιτικών αναρτήσεων αφαιρέθηκαν. Στο Twitter, για παράδειγμα, το #hitlerwasright εξακολουθεί να επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ως hashtag και ο ανώτατος ηγέτης του Ιράν Αλί Χαμενεΐ εκμεταλλεύεται επανειλημμένα την πλατφόρμα για να εκφράσει την επιθυμία του για την καταστροφή του Ισραήλ. Επιπλέον, το TikTok και το Telegram είναι γεμάτα με αντισημιτικές θεωρίες συνωμοσίας της 11ης Σεπτεμβρίου.

Σε ένα ψηφιακό περιβάλλον με γρήγορο ρυθμό, τα ψέματα τείνουν να κυκλοφορούν πιο γρήγορα από την αλήθεια. Η καταπολέμηση αυτής της παραμόρφωσης στο ψηφιακό μέτωπο είναι απαραίτητη.

Χρειάζεται όμως ένα ακόμη βήμα – οι εταιρείες κοινωνικών μέσων πρέπει να κάνουν περισσότερα. Έχει σημειωθεί κάποια βελτίωση, ειδικά στο Facebook και το Instagram, όσον αφορά τη δημοσίευση ή την αναφορά αντισημιτικού

περιεχομένου. Μακάρι να μπορούσα να πω το ίδιο για το Twitter και το TikTok. **Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να ενθαρρυνθούν οι εταιρείες μέσω κοινωνικής δικτύωσης να συμμετάσχουν στη μάχη της καταπολέμησης του αντισημιτισμού και της απονομιμοποίησης στις πλατφόρμες τους θα ήταν να υιοθετήσουν τον ευρέως αποδεκτό ορισμό εργασίας του αντισημιτισμού της Διεθνούς Συμμαχίας Μνήμης του Ολοκαυτώματος (IHRA), ο οποίος έχει έχουν υιοθετηθεί από πολλές χώρες και οργανισμούς παγκοσμίως. Πρέπει να ορίσουν τον αντισημιτισμό για να τον καταπολεμήσουν.**

Μόλις την προηγούμενη Τετάρτη, το Ισπανικό κοινοβούλιο νομοθέτησε νόμο που απαγορεύει τη χρηματοδότηση οργανώσεων που προάγουν τον αντισημιτισμό. Ο νόμος περιλαμβάνει αυτούσιο τον ορισμό εργασίας του IHRA προκειμένου να προσδιοριστεί με ακρίβεια η έννοια του αντισημιτισμού.

Και μόλις χθες, ο αντιπρόεδρος της ελληνικής κυβέρνησης Παναγιώτης Πικραμένος, με το μήνυμα που ενέκρινε χθες εδώ στα Γιάννενα ο Γεν. Γραμ. Θρησκευμάτων Γιώργος Καλαντζής, ανακοίνωσε την κατάρτιση Εθνικού σχεδίου Δράσης για τη καταπολέμηση του αντισημιτισμού στην Ελλάδα.

Όπως έγραψε ο MARAM STERN: Σε λίγα χρόνια, δεν θα έχουμε επιζώντες να πουν τις μαρτυρίες τους για το Ολοκαύτωμα, καθώς ο αριθμός τους μειώνεται. Αντίθετα, θα έχουμε εκατομμύρια πληροφορίες που κυκλοφορούν παγκοσμίως και υποστηρίζουν ότι αυτοί οι επιζώντες υπερέβαλαν, ακόμη και ότι έλεγαν ψέματα, σχετικά με την απανθρωποποίηση και τη δίωξή τους από το ναζιστικό καθεστώς. Εάν δεν δράσουμε τώρα, όχι μόνο θα χάσουμε τη μνήμη του Ολοκαυτώματος και τα διδάγματα από τις κοινωνίες μας, αλλά θα επιτρέψουμε την αποκατάσταση της βίαιης ιδεολογίας που βρισκόταν πίσω από αυτό. Καλούμε τις κυβερνήσεις και τους διεθνείς οργανισμούς να αναλάβουν πιο ενεργό ρόλο στην καταπολέμηση αυτού του μίσους στο διαδίκτυο.

Αυτό που έγραψε ο Μάνος Χατζηδάκης το 1993, λίγο πριν το θάνατό του, σήμερα είναι πιο επίκαιρο από ποτέ: «Ο νεοναζισμός, ο φασισμός, ο ρατσισμός και κάθε αντικοινωνικό και αντιανθρώπινο φαινόμενο συμπεριφοράς δεν προέρχεται από ιδεολογία, δεν περιέχει ιδεολογία, δεν συνθέτει ιδεολογία. Είναι η μεγεθυμένη έκφραση – εκδήλωση του κτήνους που περιέχουμε μέσα μας χωρίς εμπόδιο στην ανάπτυξή του, όταν κοινωνικές ή πολιτικές συγκυρίες συντελούν, βοηθούν, ενισχύουν τη βάρβαρη και αντιανθρώπινη παρουσία του. Η μόνη αντιβίωση για τη καταπολέμηση του κτήνους που περιέχουμε είναι η Παιδεία».